

Maatalouspolitiikan ajankohtaiskatsaus

4.4.2024

Miten toimeenpano sujui 2023?

Viljelijätukien määrärahat

	Viljelijätuet (ilman huoltovarmuuspakettia)	2022 milj. €	2023 milj. €
I-pilari	Kansallinen tuki (mom. 30.20.40)	330,2	350,0
	EU-tulotuki yhteensä (mom. 30.20.41)	518,7	520,6
	Ympäristötuki ym. yht. (30.20.43)	240,2	199,5
II-pilari	Luonnonmukaisen tuotannon tuki (30.20.43)	65,5	76,1
	Eläinten hyvinvointikorvaus yht. (30.10.43)	65,0	74,0
	Luonnonhaittakorvaus (mom. 30.20.44)	518,4	495,9
	Yhteensä	1 738,0	1 716,1

Lähtötilanne 2021

- luvattu 50 % kompensatio LHK:n kotieläinkorotuksesta

EU-eläin- ja peltokasvipalkkiot		milj. €	
1	Lypsylehmät, AB-manner	30,50	29,7 %
2	Lypsylehmät, Ahvenanmaa	1,14	1,1 %
3	Lypsylehmät, AB-ulkosaaristo	0,36	0,4 %
4	Emolehmät ja emol.hiehot, AB-manner ja Ahvenanmaa	8,40	8,2 %
5	Emolehmät ja emol.hiehot, AB-ulkosaaristo	0,85	0,8 %
6	Emolehmät ja emol.hiehot, C-alue	8,85	8,6 %
7	Sonnit ja härät Manner-Suomi, AB-manner	13,70	13,3 %
8	Sonnit ja härät, Ahvenanmaa	0,60	0,6 %
9	Sonnit ja härät, AB-ulkosaaristo	0,50	0,5 %
10	Sonnit ja härät, C-alue	20,28	19,7 %
11	Teurashiehot, AB-alue	1,00	1,0 %
12	Hiehot, AB-ulkosaaristo	0,15	0,1 %
13	Uuhet, AB-manner	1,00	1,0 %
14	Uuhet, Ahvenanmaa	0,30	0,3 %
15	Uuhet, AB-ulkosaaristo	0,20	0,2 %
16	Kutut, AB-alue	0,20	0,2 %
17	Teuraskaritsat ja -kilit, koko maa	1,10	1,1 %
18	Valkuaiskasvit, koko maa	6,30	6,1 %
19	Ruis, koko maa	1,50	1,5 %
20	Sokerijuurikas, koko maa	1,00	1,0 %
21	Tärkkelysperuna, koko maa	3,70	3,6 %
22	Avomaanvihannekset, AB-alue	1,20	1,2 %
yhteensä		102,83	

LHK-kotieläinkorotus

	AB-alue		C-alue		Koko maa	
	1000 ha	milj. euroa	1000 ha	milj. euroa	1000 ha	milj. euroa
Maito	94,9	5,6	355,5	21,2	450,4	26,8
Muu nauta	49,5	2,9	147,1	8,7	196,5	11,6
Sika-siipikarja	82,9	4,9	60,4	3,6	143,3	8,5
Muut	24,9	1,5	23,5	1,4	48,4	2,9
Kaikki yhteensä	252,2	14,9	586,5	34,8	838,7	49,7

Pohjoinen tuki

(pl. sika-siipikarja)

	milj. €
emolehmät	21,31
sonnit	48,84
uuhet	3,04
kutut	0,14
teurasnaudat	15,66
maito	161,20
yhteensä	250,20

Sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettu tuki

	milj. €
AB-alue	6,50
C-alue	12,30
yhteensä	18,80

Suorat tuet, arvio 2023

- Perustulotuki
  - AB, noin 199 e/ha -> noin **140** e/ha, vaihteluväli 115-162 e/ha
    - Summa kasvaa hieman vuosittain
  - C, noin 172 e/ha -> noin **115** e/ha, vaihteluväli 99-139 e/ha
    - Summa kasvaa hieman vuosittain
- Uusi tukimuoto: Uudelleenjakotuki 26 milj. euroa
  - Maksetaan kaikille tiloille 50 ensimmäisille hehtaareille
  - Tukitaso arviolta noin 18 e/ha, vaihteluväli 14,5-21 e/ha
- Nuorten viljelijöiden ha-tuki 13 milj. euroa
  - Maksetaan 150 ha saakka aiemman 90 tukioikeuden sijaan
  - Määräraha noin 3 milj. euroa aiempaa suurempi
  - Tukitaso arviolta 88 e/ha (ennallaan) koko maassa, vaihteluväli 73-103 e/ha
- Tuotantopalkkiot, pelto
  - Peltokasvien määräraha ennallaan (sokerijuurikas, valkuaiskasvit, öljysiemenet sekä hedelmät ja vihannekset AB (mutta ei enää ruis 2023->))
    - 13,2 milj. e/vuosi, arviolta **145** e/ha (90 000 ha), vaihteluväli 80-170 e/ha
  - Tärkkelysperunapalkkion määräraha ennallaan
    - 3,7 milj. euroa, arviolta 550 e/ha, vaihteluväli 450-**650** e/ha

Ekojärjestelmä, 86 milj. euroa

- **Talviaikainen kasvipeitteisyys**

- Lohkokohtainen

- Ei siis enää saavutetun prosenttiosuuden mukaan koko viljellylle pinta-alalle
- Ei enää erillistä kohdentamisaluetta

- Tukitaso 4/18/36/54 ja 4/9/11 e/ha -> noin 50 eur/ha, vaihteluväli **40**-60 e/ha (70 milj. e/1,4 milj. ha)

- **Luonnonhoitonurmet**

- Enintään 10 % (oli 5 %) luonnonhoitonurmea tukikelpoisesta alasta C-alueella
- Ei mahdollinen luomussa (tai siis ei makseta luomutukea)
- Tukitaso 100/120 e/ha -> noin **65** eur/ha (+50 e/ha), vaihteluväli 50-80 e/ha (90 000 ha)

- **Viherlannoitusnurmet**

- Ei mahdollinen luomussa (ei makseta ekojärjestelmän tukea)
- Tukitaso 54 e/ha -> noin **80** eur/ha (+50 e/ha), vaihteluväli 65-95 e/ha (30 000 ha)

- **Monimuotoisuuskasvit**

- Tukitaso 300 e/ha -> noin 300 eur/ha (+50 e/ha), vaihteluväli **270**-330 e/ha (25 000 ha)
- Ei mahdollinen luomussa (tai siis ei makseta luomutukea)

4.4.2024

Ympäristökorvaus

- Tilakohtainen toimenpide (45 eur/ha (54) ja 113 eur/ha (200) puutarha)
  - Lohkomuistiinpanot
  - Maanäytteet
  - Maatilan ilmasto- ja ympäristösuunnitelma kolmannen vuoden loppuun mennessä
  - Valinnaiset vaatimukset (voi vaihdella vuosittain)
    1. **Ilmasto- ja ympäristökoulutus** (1/vuosi)
    2. Monimuotoisuuskaistat (2 peruslohkoa)
    3. Maaperän seuranta (2 peruslohkoa)
    4. Orgaaniset ravinteet
    5. Pölyttäjien ravintokasvit (2 **peruslohkoa**)
    6. Täsmäviljelyteknologian käyttö
    7. Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellukset

Ympäristökorvauksen lohkokohtaiset toimenpiteet

- **Kiertotalouden edistäminen** 40 e/ha -> 37 e/ha
- **Suojavyöhykkeet** 500/450 e/ha -> 350 e/ha
  - Ei voi enää perustaa valtaojan varteen
  - Koko sitoumuskausi
- **Turveltojen monivuotiset nurmet** 54 e/ha -> 100 e/ha
  - Koko sitoumuskausi
- **Kerääjäkasvit** 100 e/ha -> 97 /ha
  - Pinta-alarajoite +5 prosenttia (ainakin 2023)
- **Maanparannus- ja saneerauskasvit** 0/300 e/ha -> 190 e/ha
  - Uusi toimenpide yksivuotisia kasveja viljelevälle
  - Päättyneellä kaudella saneerauskasvit olivat käytössä perunaa, sokerijuurikasta ja avomaan puutarhakasveja viljeleville
  - Pinta-alarajoite 20 prosenttia (ainakin 2023)
- **Valumavesien käsittely** 70/250 -> 77/214 e/ha
  - Koko sitoumuskausi
- **Vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät puutarhakasveilla** 500/350 e/ha -> 500 e/ha
- **Lintupellot (UUSI)** 600 e/ha

Kipupisteet peltotuissa 2024?

Kipupisteitä 2024?

- **Monitorointi**
  - Talviaikainen kasvipeitteisyys
  - Viljeltävä kasvi
  - Erilaiset nurmipeitteisyys/niittovaatimukset
- **Viljelykierto**
  - Yksivuotisilla kasveilla 2024
- **Suulliset vuokrasopimukset?**
- **Luomun myyntikasvivaatimus**
- **Ympäristösopimukset**
- **Valtava määrä erilaisia päivämäärärajoja muistettavana**

Tulossa 2025

- sosiaalinen ehdollisuus
- alkuvuoden mielenosoituksista johtuva ”byrokratian purku”

Sosiaalinen ehdollisuus

Sosiaalinen ehdollisuus 2025

- Taustalla voimassa oleva lainsäädäntö
  - Työehtoja koskeva direktiivi
  - Työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä koskeva direktiivi
  - Työntekijöiden työvälineiden turvallisuutta koskeva direktiivi
- Koskee EU:n alueen kaikkia maatiloja, joilla on työntekijöitä ja jotka saavat EU:n suoria viljelijätukia tai tiettyjä maaseudun kehittämisen korvauksia
  - Sovelletaan tuenhakijan maataloustoimintaan
  - Havaittujen laiminlyöntien arvioinnissa on huomioitava sen vakavuus, laajuus, jatkuvuus, toistuvuus ja tahallisuus
- Valvova viranomaisen työsuojeluviranomainen (nyk. AVI)
  - Ei uutta valvontaa

EU:n byrokratian purku

Mitä tulossa?

Komission esitys neuvostolle maaliskuussa

- Perusasetusten avaaminen rajatuilta osin
  - Muuttaminen edellyttää kolmikantakäsittely (EP, KOM ja Neuvosto)
- Neuvoston hyväksyntä 26.3.
- Parlamentin käsittely huhtikuun lopulla
- Alemman asteen säädöksiä, ohjeistuksia ja tulkintaohjeita komissio voi muuttaa kevään aikana
- Perusasetusten saada muutokset tavoitteena saada voimaan jo 2024
  - Kuitenkin viimeistään vuoden 2025 alusta
  - Perusasetusten muuttaminen edellyttää myös kansallisen CAP-strategian ja lainsäädännön muuttamista
    - **Kansallisesti päätettävä kevään 2024 aikana**

Komission esitys

Perusasetusten muuttaminen:

- CAP:n ehdollisuus (GAEC 6,7 ja 8)
  - Lisäksi poikkeuksellisten sääolosuhteiden huomiointi
- Alle 10 ha:n tilojen valvontojen vähentäminen ja vapauttaminen ehdollisuuden valvonnasta
- CAP-strategian joustavoittaminen
  - Nykyisen yhden muutoksen sijaan 2 strategiamuutosta/vuosi
- Pysyvä nurmen viitealan poikkeus lanseerattiin jo aiemmin
- Tuottajajärjestöt haluaisivat poistaa sosiaalisen ehdollisuuden, mutta parlamentti ei hyväksyisi tätä

Todisteiden keräily:

- Viljelijäkysely ja uuden CAP-mallin arviointi
  - Avoinna 8.4. saakka https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/Public_Consultation_EU_Simplification_2024rs_point_of_view_2024

Viljelijöiden markkina-aseman parantaminen:

- Toimenpidekokonaisuus maaliskuun neuvostolle
- Kustannusten, katetuottojen, kauppatapojen ym. seuranta ja julkaisu

Ehdollisuus

– Hyvät maatalouskäytännöt

- GAEC 1, pysyvän nurmen säilyttäminen
- **GAEC 2, turvemaiden suojele**
- GAEC 3, peltokasvien sängien polttoa koskeva kielto
- GAEC 4, suojavyökaistat vesistöjen varsille
- GAEC 5, suojakaistat kaltevilla mailla (15 %)
- **GAEC 6, vähimmäismaanpeite**
- **GAEC 7, viljelykierto**
- GAEC 8, tuottamaton ala + hukkakauran ja jättiputken torjunta

GAEC 9, pysyvät Natura –nurmet

Tuottamaton ala

- Vaatimuksesta voi luopua 2024/2025
  - Tilalle oltava korvaava ekojärjestelmän toimenpide
    - Tavoitteena kannustaa viljelijöitä lisäämään tuottamatonta alaa ja uusia maisemapiirteitä
    - Olisi oltava koko maassa ja ohjaa lisää rahaa perustulotuesta ekojärjestelmään

Kasvipeitteisyys ns. herkillä jaksoilla

- Periaatteessa hyvä muutos, mutta onko nykyisellään Suomessa ongelmallinen?
- Epäselvää, minkä verran voisi muuttaa nykytilannetta
  - Esim. päivämäärät on jo aiemmin voinut muuttaa kansallisesti

Viljelykierto

- Viljelykiertovaatimuksen rinnalle mahdollisuus soveltaa viljelyn monipuolistamista
  - Edellisen ohjelmakauden kahden/kolmen kasvin viljelyvaatimus
- Olisi rakennettava viljelykiertojärjestelmän rinnalle, jolloin se olisi viljelijän valittavissa oleva vaihtoehto
- Muutos olisi hallinnollisesti raskas, kun mm. tietojärjestelmät on nyt rakennettu nykyisten vaatimusten mukaisesti
  - Valtion nykyisessä taloustilanteessa voi tulla rajoittavaksi tekijäksi

Valvonta

- Alle 10 ha tilat vapautettaisiin ehdollisuuden vaatimusten valvonnasta vuonna 2025
  - Ja samalla valvontaseuraamuksista jo 2024
- Jos sitoutuu ekojärjestelmän toimenpiteisiin tai ympäristökorvaukseen, niin näitä vapautus seuraamuksista ei koskisi

Muut maatalouspolitiikan asiat

- Korvauskelvottomien peltojen saaminen korvauskelpoisuuden piiriin
  - Korvauskelpoisuuden ”ylijäämä” siirtyy hallinnon jaettavaksi vuodesta 2025 alkaen ja samalla siirtomahdollisuus viljelijän ja maanomistajan välillä päättyy
  - Ensisijaisia
    - Tilusjärjestelyt
    - Pienten alojen lisääminen korvauskelpoiseen lohkoon
    - Korvauskelpoisuuden palauttaminen
    - -> näiden jälkeen jäänyt ”ylijäämä” voidaan jakaa vuoden 2004 raivatuille korvauskelvottomille lohkoille
  - Järjestys paikkatiedon perusteella viljelyyn ottamisen mukaan
- Korvauskelvotonta alaa on lähes 80 000 ha

Tulossa myöhemmin

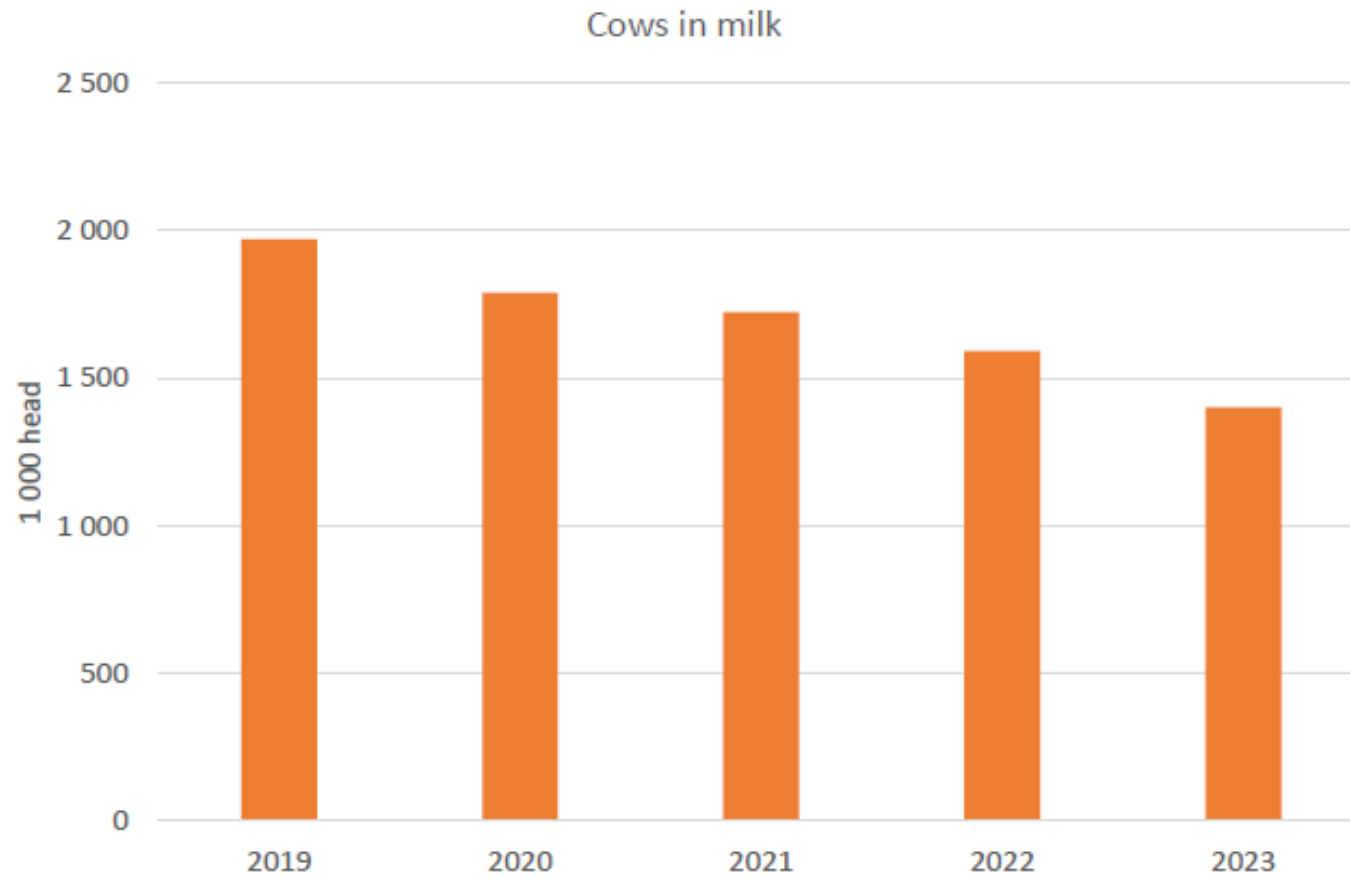
CAP 2027 jälkeen - valmistelu

- Komissio julkaisee lainsäädäntöesitykset vuosien 2028-2034 maatalouspolitiikasta kesän 2025 tienoilla
  - Aloittaa varsinaisen valmisteluprosessin
  - Ei ehdi valmiiksi ja voimaan vuoteen 2028
    - Jälleen siirtymäkausi tulossa
  - Kuluneen talven aikana komissio on järjestänyt muutaman työpajan erikseen valituista aiheista
- Valmistelu MTK:ssa
  - Omat tavoitteen yleisellä tasolla määritely vuonna 2023
  - Osallistuttu COPA:ssa pidettäviin työpajoihin
    - 2 pidetty (mm. EU:n laajentuminen)
    - 2 työpajaa tulossa kevään aikana
  - MTK:ssa oma prosessi samaan tahtiin
    - MEP Müller (RE) kävi Suomessa joulukuussa
    - Catherine Geslain-Laneelle (KOM) kävi Suomessa tammikuussa
    - Kutsu Wolfgang Burtscherille (KOM)
    - DBV:n seminaari Berliinissä
    - Brysselin tapaamiset jatkuvat talven ja kevään aikana
- Komissaari Wojciechowski lanseerannut omia CAP-tavoitteita (4S):
  - security, stability, sustainability, solidarity
- Suomen virallinen kanta tällä hetkellä hyvin ympäröityä
  - CAP-keskustelua käydään maatalousneuvostossa useaan kertaan Belgian pj-kauden aikana
- Keskeisiä kysymyksiä mm. rahoitus ja EU:n laajeneminen
  - Rahoitus niin EU:n kuin kansallisen rahoituksen osalta

4.4.2024

Ukraine: milk production

- Milk production (average 2019-2023)
  - 8,7 million tn
  - average production/cow approximately 5 000 kg
- Domestic consumption equals domestic production
  - also in cheese and butter

Kiitos!